

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ
ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ

ΤΜΗΜΑ Δ΄.

ΜΕΣΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΙΣ, ΓΥΜΝΑΣΤΙΚΗ ΚΑΙ ΣΚΟΠΟΒΟΛΗ

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ ΤΩΝ ΓΥΜΝΑΣΙΩΝ
ΚΑΙ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΣΧΟΛΕΙΩΝ
ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ
ΕΚ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ

1912

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ
ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ

ΤΜΗΜΑ Δ.
ΜΕΣΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΙΣ, ΓΥΜΝΑΣΤΙΚΗ ΚΑΙ ΣΚΟΠΟΒΟΛΗ

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ ΤΩΝ ΓΥΜΝΑΣΙΩΝ
ΚΑΙ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΣΧΟΛΕΙΩΝ
ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ
ΕΚ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ

1912

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟ ΚΑΙ ΠΕΔΑΓΩΓΙΚΟ
ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟ ΚΑΙ ΔΙΔΑΚΤΙΚΟ

ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟ ΚΑΙ ΔΙΔΑΚΤΙΚΟ

ΠΡΟΤΥΠΑ

ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟ ΚΑΙ ΔΙΔΑΚΤΙΚΟ

ΚΑΙ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΑ ΣΧΕΔΙΑ

ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟ ΚΑΙ ΔΙΔΑΚΤΙΚΟ

ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟ ΚΑΙ ΔΙΔΑΚΤΙΚΟ

ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟ ΚΑΙ ΔΙΔΑΚΤΙΚΟ

Πεθὶ κανονισμοῦ τοῦ προγράμματος τῶν ἐν τοῖς Ἑλληνικοῖς
σχολείοις καὶ Γυμνασίοις διδασκτέων μαθημάτων.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ Α΄

ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

Ἐχόντες ὑπὸ ὄψει τὸ Ἡμέτερον διάταγμα τῆς 11 Σεπτεμ-
βρίου 1897 «περὶ τοῦ προγράμματος τῶν ἐν τοῖς Ἑλληνικοῖς
σχολείοις καὶ γυμνασίοις διδασκτέων μαθημάτων» ὡς καὶ τὰ
τροποποιούντα αὐτὸ Ἡμέτερα διατάγματα τῆς 17 Νοεμβρίου
1897, 16 Φεβρουαρίου 1899, 22 Μαρτίου 1899, 21 Σεπτεμ-
βρίου 1900, 22 Ὀκτωβρίου 1901 καὶ 6 Σεπτεμβρίου 1903.

Προτάσει τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῶν Ἑκκλησιαστικῶν καὶ τῆς
Δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως Ὑπουργοῦ, διατάσσομεν ταῦτα:

Τὸ πρόγραμμα τῶν ἐν τοῖς Ἑλληνικοῖς σχολείοις καὶ γυμνα-
σίοις τοῦ Κράτους διδασκτέων μαθημάτων κανονίζεται ἀπὸ τοῦ
σχολικοῦ ἔτους 1906—1907 ὡς ἑξῆς:

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

ΤΩΝ ΕΝ ΤΟΙΣ ΕΛΛΗΝΙΚΟΙΣ ΣΧΟΛΕΙΟΙΣ ΚΑΙ ΓΥ-
ΜΝΑΣΙΟΙΣ ΔΙΔΑΚΤΕΩΝ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ

Α΄ Θερησκευτικά.

Σκοπὸς τῆς τούτων διδασκαλίας.

Νὰ ἐξεγείρωσι καὶ διαπλάσωσι τὸ θερησκευτικὸν συναίσθημα
τῆς νεολαίας καὶ νὰ ἐνισχύσωσιν ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτῆς τὴν εἰς
τὸν Θεὸν πίστιν καὶ νὰ καταστήσωσιν εἰς αὐτὴν ἀπαραίτητον
τὴν ἀνάγκην τοῦ ἀεὶ πράττειν κατὰ τὸ θέλημα Αὐτοῦ· προσέτι
δὲ νὰ ἐμπνεύσωσι ζῆλον καὶ ἀφοσίωσιν εἰς τὴν ὁρθόδοξον Ἐκ-
κλησίαν, ἐκδηλουμένην καὶ διὰ τῆς ἐνεργοῦ συμμετοχῆς εἰς
τὸν βίον αὐτῆς.

Α΄ Ἑλληνικὸν σχολεῖον.

Τάξις Α΄. Ὡραι 2. Ἱερὰ ἱστορία τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης.
Μεθ' ἕκαστον ἱστόρημα ταύτης σύντομος ἐξήγησις καὶ ἀπο-
μνημόνευσις ρητοῦ ἐκ τῆς Παλαιᾶς ἢ Καινῆς Διαθήκης περι-

λαμβάνοντας τὸ ἐν τῷ ἱστορήματι περιεχόμενον θρησκευτικὸν ἢ ἠθικὸν διδάγμα. Σύντομος ἐξήγησις καὶ ἀπομνημόνευσις τῶν ἀπολυτικῶν τῆς ὀκτωήρου καὶ τῶν δεσποτικῶν ἑορτῶν.

Τάξις Β', ὥραι 2. Ἱερὰ ἱστορία τῆς Καινῆς Διαθήκης. Μεθ' ἑκαστον ταύτης ἱστορήμα σύντομος ἐξήγησις καὶ ἀπομνημόνευσις ρητοῦ ἐκ τῆς Παλαιᾶς ἢ Καινῆς Διαθήκης περιλαμβάνοντας τὸ ἐν τῷ ἱστορήματι περιεχόμενον θρησκευτικὸν ἢ ἠθικὸν διδάγμα. Σύντομος ἐπανάληψις τῶν ἐν τῇ Α' τάξει ἀπολυτικῶν καὶ ἐξήγησις καὶ ἀπομνημόνευσις τῶν ἀπολυτικῶν, τῶν θεομητορικῶν ἑορτῶν καὶ τῶν ἐπιφανῶν ἀγίων.

Τάξις Γ', ὥραι 2. Ἱερὰ κατήχησις. Ἀνάγνωσις κατ' ἐλλογὴν μερῶν ἐξ ἑνὸς τῶν συνοπτικῶν Εὐαγγελίων μεθ' ἐρμηνευτικῶν σημειώσεων.

B'. Γνωρίσιον.

Τάξις Α', ὥραι 2. Ἑρμηνεία εἰς τὰς παραβολὰς καὶ ἐκλεκτὰς περικοπὰς ἐκ τῶν Εὐαγγελίων, ἀπαξ τῆς ἐβδομάδος. Ἑρμηνεία τῶν περικοπῶν τῶν Εὐαγγελίων τῶν κατὰ τὰς Κυριακὰς τοῦ ἔτους ἀναγιγνωσκόμενων, ἀπαξ τῆς ἐβδομάδος.

Τάξις Β', ὥραι 2. Ἑρμηνεία εἰς τὴν ἐπὶ τοῦ ὄρους οὐλίαν καὶ εἰς ἄλλας ἠθικὰς διδασκαλίας τοῦ Ἰησοῦ καὶ εἰς διαφόρους ἐκλεκτὰς περικοπὰς ἐκ τῶν πράξεων καὶ ἐπιστολῶν τῶν Ἀποστόλων, ἀπαξ τῆς ἐβδομάδος. Ἑρμηνεία τῶν περικοπῶν τῶν Ἀποστόλων τῶν κατὰ τὰς Κυριακὰς τοῦ ἔτους ἀναγιγνωσκόμενων, ἀπαξ τῆς ἐβδομάδος.

Τάξις Γ', ὥραι 2. Χριστιανικὴ ἠθικὴ καὶ κατ' ἐλλογὴν ἠθικὰς περικοπὰς τῶν ἐπιστολῶν τοῦ Ἀποστόλου Παύλου μεθ' ἐρμηνευτικῶν σημειώσεων.

Τάξις Δ', ὥραι 1. Ἐκκλησιαστικῆς ἱστορίας τὰ κρισιώτατα.

B' Ἑλληγενικά.

I. Ἀρχαία.

Σκοπὸς τῆς τοιούτων διδασκαλίας.

1. α') εἰς ἰδίαν ἀναγνώσεως ἱκανὴ καὶ βαθεῖα τῶν μαθητῶν κατανόησις τῶν ἐν ταῖς γυμνασίαις συνήθως ἐρμηνευομένων Ἑλλήνων συγγραφέων καὶ δι' αὐτῶν γνώσις τοῦ πολιτισμοῦ καὶ τοῦ βίου καθ' ὅλου τῶν ἀρχαίων Ἑλλήνων, β') γλωσσικὴ καὶ λογικὴ παιδείσις τῶν μαθητῶν.

2. Τσαύτη τῶν μαθητῶν γνώσις τοῦ ἀρχαίου Ἑλληνος

λόγου, ὥστε νά δύνανται οὔτοι κατά τὸ τέλος τῶν γυμνασιακῶν αὐτῶν σπουδῶν χωρὶα μὲν τῶν ἐν ταῖς δυσὶν ἀνωτέραις τάξεσιν ἐρμηνευμένων Ἑλλήνων συγγραφέων, ἀπηλλαγμένα πραγματικῶν μάλιστα δυσχερεῶν, ἀνευ βοηθημάτων καὶ παρασκευῆς νά παραφράζωσι, κείμενον δὲ τι ἐν τῇ νέᾳ ἡμῶν γλώσσῃ γεγραμμένον, ἀλλ' οὐχὶ ἀριστάμενον τῶν νοημάτων τῶν ἀρχαίων συγγραφέων, νά μεταφέρωσιν εἰς τὸ ἄττικὸν ἰδίωμα ἀνευ ἀμαρτημάτων περὶ τὸ τυπικὸν καὶ τὴν σύνταξιν.

Α' Ἑλληνικὸν σχολεῖον.

Σκοπὸς τῆς ἐν αὐτῷ διδασκαλίας τῶν ἀρχαίων ἑλληνικῶν.

1. Βεβαία καὶ ἀσφαλῆς γνῶσις τοῦ τυπικοῦ καὶ τῶν κυριωτάτων καὶ στοιχειωδέστατων τῆς συντάξεως τῆς Ἀττικῆς διαλέκτου.

2) Ἀνάγνωσις εὐκόλων Ἀττικῶν πεζῶν συγγραφέων.

Τάξις Α', ἐξαμήνου α', ὥρα: 6. α') Ἐπανάληψις τῆς γραμματικῆς τῆς νεωτέρας γλώσσης τῆς ἐν τῷ δημοτικῷ σχολείῳ διδασκείσης καὶ συμπλήρωσις αὐτῆς ἐν τῆς ἀρχαίας, ἐν οἷς τὰ δύο γλωσσικά ἰδιώματα διαφέρουσιν ἀλλήλων, τῆς διδασκαλίας περιοριζομένης εἰς τοὺς ἀπολύτως ἀναγκαίους κανόνας.

β') Ἐφαρμογὴ τοῦ ἐκάστοτε διδασκαμένου μέρους τῆς γραμματικῆς, πρῶτον δι' ἀσκήσεων προφορικῶν περὶ τὴν κλίσιν διασβρών λέξεων, εἶτα δὲ διὰ προφορικῆς παραφράσεως εἰς τὸ ἀρχαίον ἰδίωμα ἐν βιβλίῳ ἀσκήσεων καταλλήλου.

γ') Ἐν τοῦ συντακτικοῦ οἱ μαθηταὶ ἔλωσ ἐμπειρικῶς μνηθάνουσι νά διακρίνωσι τὸ ὑποκείμενον, τὸ κατηγορήμα, τὸ ἀντικείμενον, τὰς κυρίας καὶ δευτερευούσας προτάσεις, ἔτι δὲ τὴν ὀργανικὴν δοτικὴν, τὴν ἀνάλυσιν τοῦ εἰδικοῦ καὶ τελικοῦ ἀπαρεμετάτου καὶ τὴν Ἀττικὴν σύνταξιν.

δ') Κατ' οἶκον δις τῆς ἐβδομάδος γραφὴ τύπων, εἰς οὓς ἤδη οἱ μαθηταὶ προφορικῶς ἐν τῷ σχολείῳ ἐπαρκῶς ἡσκήθησαν. Ὁ ἐλεγχὸς τῶν γραπτῶν τούτων ἀσκήσεων ἐν πάσις ταῖς τάξεσι τοῦ ἑλληνικοῦ σχολείου γίνεται ἐν τῷ σχολείῳ ἐνώπιον ὅλης τῆς τάξεως κατὰ τὴν ὥραν τῆς διδασκαλίας τῆς γραμματικῆς.

ε') Ἀπαξ τῆς ἐβδομάδος γραφὴ ἐν τῷ τετραδίῳ τύπων ἐν τῷ σχολείῳ ἐκ τοῦ προχείρου καὶ ὀρθογραφικαὶ ἀσκήσεις ἐπὶ τοῦ πίνακος· ἀπὸ δὲ τοῦ β' ἐξαμήνου ἐναλλάξ καὶ γραφὴ ἐν τῷ τετραδίῳ ὡσαύτως ἐκ τοῦ προχείρου παρόμοιας εἰς τὸ ἀρχαίον ἰδίωμα, ἐν ὧρα ἰδιαίτερα. Ἡ διόρθωσις τῶν τούτων

γραπτῶν ἀσκήσεων ἐν πάσαις ταῖς τάξεσι γίνεται ὑπὸ τοῦ διδασκάλου μετ' ἀκριθείας κατ' οἶκον.

Γ') Ἀπομνημόνευσι τῆς σημασίας καὶ ὀρθογραφίας ἀγνώστων τοῖς μαθηταῖς λέξεων ἢ ἐν τῷ βιβλίῳ τῶν ἀσκήσεων ἢ ἐν τῷ ἐρμηνευμένῳ συγγραφεῖ ἀπαντωσῶν.

Ἐξάμηρον Β', ὥραι 8. α') Συνέχεια τῆς διδασκαλίας τῆς γραμματικῆς μετὰ τῶν ἀναγκαίων ἀσκήσεων ἐν τῷ σχολείῳ καὶ κατ' οἶκον, ὡς καὶ ἐν τῷ α' ἐξάμηνῳ, μέχρι τῶν ὑπολήκτων ρημάτων [ὥραι 4].

β') Ἐρμηνεία μύθων Αἰσώπου, εἴτα μερῶν ἐκ συγγραφῶν περὶ τῆς μυθικῆς ἱστορίας τῶν ἀρχαίων Ἑλλήνων πραγματευομένων καὶ διηγημάτων ἐκ χρηστηριαθείας ὠρισμένης διὰ τὴν πρώτην τάξιν [ὥραι 4].

Τάξις Β', ὥραι 8. α') Γραμματικῆς τὸ ὑπόλοιπον τοῦ βιβλίου τυπικοῦ, εἴτα τὸ ἀνωμαλὸν τυπικὸν καὶ τὰ κυριώτατα μόνον καὶ γενικώτατα τῶν περὶ παραγωγῆς καὶ συνθέσεως κεφαλαίων.

β') Ἀσκήσις εἰς ἕκαστον τῶν διδασκωμένων μερῶν τοῦ τυπικοῦ ἀκριθῶς ὡς ἐν τῇ Α' τάξει ὡσαύτως δέ, ὡς ἐν τῇ Α' τάξει γραπταὶ κατ' οἶκον καὶ ἐν τῷ σχολείῳ ἐργασίαι. Ἄλλα μετὰ τὸ τέλος τῆς διδασκαλίας πάντων τῶν εἰς μ.ι. ρημάτων καὶ τὴν πολλὴν εἰς ταῦτα ἀσκήσιν, ἀντὶ τῆς κατ' οἶκον γραφῆς τύπων γράφουσιν οἱ μαθηταὶ δις τῆς ἐβδομάδος κατ' οἶκον παράφρασιν, ἱκανῶς ἐν τῷ σχολείῳ προπαρασκευασθεῖσαν, ἅπαξ μὲν τῆς ἐβδομάδος ἐκ τοῦ ἀρχαίου εἰς τὸ νέον, ἅπαξ δὲ ἀνάπαλιν.

γ') ἅπαξ τῆς ἐβδομάδος ἐν τῷ σχολείῳ γραφὴ τύπων ἐκ τοῦ προγεύρου, μετὰ δὲ τὸ τέλος τῆς διδασκαλίας τῶν εἰς μ.ι. ρημάτων παράφρασις ἐναλλάξ ἐκ τοῦ ἀρχαίου εἰς τὸ νέον ἰδιῶμα καὶ ἀνάπαλιν.

δ') ἐκ τοῦ συντακτικοῦ οἱ μαθηταὶ ὄλως ἐμπειρικῶς μηχανοῦσιν, ἐς ὅσον ἡ ἐρμηνεία ἀπαιτεῖ, τοὺς διαφόρους τρόπους τῆς ἀναλύσεως τῶν μετοχῶν, τὴν γενικὴν ἀπόλυτον, τὴν δοτικὴν τοῦ αἰτίου καὶ τῆς ἀναφορᾶς, τὴν εὐκτικὴν καὶ τὴν ὀριστικὴν τῶν παραγομένων χρόνων μετὰ τοῦ ἄν (ὥραι 4).

ε') ἐρμηνεία κατ' ἐκλογὴν μερῶν ἐκ τῶν τεσσάρων πρώτων βιβλίων τῆς Ξενοφώντος Κύρου ἀναβάσεως (ὥραι 4).

Γ') ἀπομνημόνευσι τῆς σημασίας καὶ τῆς ὀρθογραφίας λέξεων ἢ φράσεων ἀγνώστων τοῖς μαθηταῖς ἐν τῷ ἑκάστοτε ἐρμηνευμένῳ μέρει τοῦ συγγραφῆος ἀπαντωσῶν.

Τάξις Γ', ὥραι 8. α') ἐπανάληψις τῶν εἰς μ.ι. ρημάτων καὶ τῶν ἀνωμαλῶν ρημάτων, ἰδίᾳ διὰ παραφράσεων εἰς τὸ ἀρχαῖον ἰδιῶμα, εἴτα διδασκαλία τῶν στοιχειωδεστῶν τῆς

συντάξεως τῆς Ἀττικῆς διαλέκτου κατὰ τρόπον πρακτικὸν καὶ ἄνευ τινὸς θεωρίας. Ἐφαρμογὴ τοῦ ἐκάστοτε διδασκόμενου μέρους τοῦ συντακτικοῦ διὰ προφορικῆς καὶ γραπτῆς ἐπὶ τοῦ πίνακος παραφράσεως ἐκ τοῦ νέου εἰς τὸ ἀρχαῖον ἰδιῶμα ἐκ καταλλήλου βιβλίου ἀσκήσεων.

β') γραπτὴ κατ' οἶκον καὶ ἐν τῷ σχολείῳ παράφρασις ἐκ τοῦ ἀρχαίου εἰς τὸ νέον καὶ τἀνάπαλιν, ὡς καὶ ἐν τῇ Β' τάξει-ἐδάφ. β'-(ὥραι 4).

γ') ἐρμηνεῖα κατ' ἐκλογὴν μερῶν ἐκ τοῦ πρώτου ἢ τοῦ δευτέρου βιβλίου τῶν ἑλληνικῶν τοῦ Ξενοφῶντος καὶ μετὰ ταύτην ἐρμηνεῖα κατ' ἐκλογὴν μερῶν ἐκ τῆς Κύρου παιδείας τοῦ αὐτοῦ.

δ') ἀπομνημόνευσις τῆς σημασίας καὶ ὀρθογραφίας λέξεων ἢ φράσεων ἀγνώστων τοῖς μαθηταῖς ἐν τῷ ἐκάστοτε ἐρμηνευομένῳ μέρει τοῦ συγγραφέως ἀπαντωσῶν (ὥραι 4).

Β' Γυμνάσιον.

Σκοπὸς τῆς ἐν αὐτῇ διδασκαλίας τῶν ἀρχαίων ἑλληνικῶν.

1. Ἀσφαλῆς καὶ βεβαία ἐκμάθησις τῆς συντάξεως τῆς Ἀττικῆς διαλέκτου, ποιά δὲ τις γνῶσις τῶν ἄλλων διαλέκτων τῆς ἀρχαίας ἑλληνικῆς γλώσσης, ἐφ' ὅσον αὐταὶ ἐμφανίζονται ἐν τοῖς ἐρμηνευομένοις συγγραφεῦσι, καὶ ἐπαρκὴς κατανοήσις τοῦ κάλλους τοῦ Ἑλληνικοῦ λόγου.

2) Ἐρμηνεῖα καὶ κατανοήσις τῶν σπουδαιωτάτων ἔργων τῶν ἀρχαίων Ἑλλήνων συγγραφέων.

Τάξις Α', ὥραι 10. α') ἐρμηνεῖα κατ' ἐκλογὴν μερῶν ἐκ τῶν βιβλίων III—VII τῶν ἑλληνικῶν τοῦ Ξενοφῶντος ἢ τοῦ ἱστορικοῦ μέρους (κεφ. I—XII) τῆς Ἀριστοτέλους Ἀθηναίων Πολιτείας. Ἀπὸ τῶν ἀρχῶν δὲ τοῦ Φεβρουαρίου ἐρμηνεῖα κατ' ἐκλογὴν μερῶν ἐκ τῶν τὰ ἑλληνικὰ πραγματευομένων βιβλίων (V—IX) τοῦ Ἡροδότου, ἀπὸ δὲ τοῦ β' ἐξαμήνου καὶ δύο μικρῶν λόγων τοῦ Λυσίου (κατὰ τὸ α' ἐξαμήνου ὥραι ἐξ (6), κατὰ δὲ τὸ β' ὥραι ἑπτὰ (7), ὧν 4 ὑπὲρ τοῦ Ἡροδότου καὶ 3 ὑπὲρ τοῦ Λυσίου).

β') ἀπομνημόνευσις λέξεων ἢ φράσεων ὡς καὶ ἐν τῇ Γ' τάξει τοῦ ἑλληνικοῦ σχολείου.

γ') ἐκ τοῦ συντακτικοῦ, Α') τὰ περὶ ὑποκειμένου, κατηγορουμένου καὶ συμφωνίας αὐτῶν πρὸς ἄλληλα, Β') τὰ περὶ παραθέσεως καὶ ἐπιθετικῶν καὶ κατηγορηματικῶν προσδιορισμῶν, Γ') τὰ περὶ πτώσεων, Δ') τὰ περὶ ἀπαρεμφάτου.

Ε') τὰ μερὶ μεταγωγῆς καὶ Σ') τὰ μερὶ διαθέσεων τῶν ρημάτων·
 δ') ἐφαρμογὴ τοῦ ἐκάστοτε διδασκόμενου μέρους τοῦ συντακτικοῦ διὰ προσφορικῶν καὶ γραπτῶν παραφράσεων εἰς τὸ ἀρχαῖον ἰδίωμα ἐν τῷ σχολείῳ ἐκ τοῦ προχείρου γιγνομένου ἀπαξ μὲν τῆς ἐβδομάδος ἐκ τοῦ ἀρχαίου εἰς τὸ νέον ἰδίωμα, ἀνα πᾶσαν δὲ τρίτην ἐβδομάδα ἐκ τοῦ νέου εἰς τὸ ἀρχαῖον ἰδίωμα. Τὰς γραπτὰς ταύτας ἀκήσεις ἐξελέγηται ὁ διδάσκων μετ' ἀκριθείας κατ' οἶκον (ᾠραι κατὰ τὸ α' ἐξάμηρον 4, κατὰ τὸ β' 3).

Τάξις Β', ᾠραι 10. α') Ἑρμηνεία κατ' ἐκλογὴν μερῶν ἐκ τῶν ἀπομνημονευμάτων τοῦ Ξενοφώντος, ἀπὸ δὲ τῶν ἀρχῶν τοῦ Ίανουαρίου κατ' ἐκλογὴν ἱστορικῶν μερῶν τοῦ Θουκυδίδου καὶ ἀπὸ τῶν ἀρχῶν Ἀπριλίου ἐνδὲς ἢ δύο τῶν Ὀλυμπιακῶν τοῦ Δημοσθένους ἢ τοῦ κατὰ Λεωκράτους λόγου τοῦ Λυσίου.

β') ἀπομνημόνευσις τῆς σημασίας καὶ ὀρθογραφίας λέξεων καὶ φράσεων ὡς καὶ ἐν τῇ Α' τάξει (ᾠραι κατὰ τὸ α' ἐξάμηρον 4, κατὰ τὸ β' 5).

γ') ἐρμηνεία τῆς Ὀμήρου Ὀδυσσεύς ἀπὸ τῆς ἀρχῆς τοῦ σχολικοῦ ἔτους, ἀπομνημόνευσις τῶν ἐν ἐκάστῳ μαθήματι ἀπαντωσῶν ἀγνωστων τοῖς μαθηταῖς ὁμηρικῶν λέξεων (ᾠραι κατὰ τὸ α' ἐξάμηρον 3, κατὰ τὸ β' 2).

δ') ἐκ τοῦ συντακτικοῦ, 1) τὰ μερὶ ἄρθρου, 2) τὰ μερὶ χρόνου, 3) τὰ μερὶ ἐγκλίσεων, 4) τὰ μερὶ ἀντωνυμιῶν, 5) τὰ μερὶ προθέσεων καὶ 6) τὰ μερὶ σχημάτων.—Ἐφαρμογὴ τοῦ ἐκάστοτε διδασκόμενου μέρους τοῦ συντακτικοῦ καὶ γραπτῶν ἐργασίαι ἀκριβῶς ὡς ἐν τῇ Α' τάξει (ᾠραι 3).

Τάξις Γ', ᾠραι 10.

α') Ἑρμηνεία τινὸς ἢ τινῶν τῶν δε τῶν λόγων τοῦ Δημοσθένους, τῶν Φιλιππικῶν, τοῦ μερὶ Εἰρήνης, τοῦ μερὶ τοῦ Στεσάνου, εἴτα Δημογοριῶν τοῦ Θουκυδίδου περιλαμβανόμενων ἐν τοῖς ἱστορικοῖς τοῖς διδασθεῖσιν ἐν τῇ Β' τάξει. Κατὰ δὲ τὸ β' ἐξάμηρον ἐρμηνεία τῆς ἀπολογίας τοῦ Σωκράτους ἢ τοῦ Κρίτωνος τοῦ Πλάτωνος καὶ χρόνου ὑπάρχοντος, τοῦ Λάχρητος ἢ Εὐθύφρονος ἢ Χαρμίδου τοῦ αὐτοῦ (ᾠραι 5).

β') Ἑρμηνεία Ὀμήρου Ἰλιάδος ἀπὸ τῆς ἀρχῆς τοῦ σχολικοῦ ἔτους, ἀπομνημόνευσις λέξεων ὁμηρικῶν ὡς καὶ ἐν τῇ Β' τάξει. Περὶ δὲ τὸ τέλος τοῦ ἔτους ἀντὶ τῆς ἐρμηνείας τοῦ Ὀμήρου ἐρμηνεία λυρικῶν τινῶν ποιητῶν (ᾠραι 3).

γ') Προφορικῶν παραφράσεις εἰς τὸ ἀρχαῖον ἰδίωμα πρὸς ἐπανάληψιν δυσκόλων μάλιστα μερῶν τοῦ συντακτικοῦ, ἀπαξ δὲ τῆς ἐβδομάδος γραπτὴ ἐν τῷ σχολείῳ παράφρασις ἐναλλαχῶς ἐκ τοῦ ἀρχαίου εἰς τὸ νέον ἰδίωμα καὶ ἀνάπαλιν. Ἡ διόρ-

ήθωσις τῶν γραπτῶν τούτων γίνεται ὑπὸ τοῦ διδάσκοντος, κατ' οἶκον (ὥραι 2).

Τάξις Δ', ὥραι 10.

α') Ἑρμηνεῖα ἐνός τῶνδε τῶν διαλέγων τοῦ Πλάτωνος, Γοργίου, Πρωταγόρου ἢ Φαίδωνος, εἶτα δράματος τοῦ Σοφοκλέους καὶ ἑτέρου τοῦ Εὐριπίδου, ἢ δύο δραμάτων Σοφοκλέους, ἐν τέλει δέ, τοῦ χρόνου καὶ τοῦ παιῶ τῆς τάξεως ἐπιτηρόντων, ἑρμηνεῖα τοῦ Ἐπιταφείου τοῦ Περικλέους (ὥραι 6).

β') Ἑρμηνεῖα Ὁμήρου Ἰλιάδος (ὥραι 2).

γ') Προφορικῆ εἰς τὸ ἀρχαῖον ἰδίωμα παραφράσεις καὶ γραπτὰ κατ' οἶκον καὶ ἐν τῷ σχολείῳ ἐργασίαι ἀκριβῶς ὡς καὶ ἐν τῇ Γ' τάξει (ὥραι 2).

II. Νέα Ἑλληνικά.

Σκοπὸς τῆς τούτων διδασκαλίας.

Δεξιότης εἰς τὴν ὀρθήν, γραπτὴν καὶ προφορικὴν χρῆσιν τῆς νεωτέρας ἡμῶν γλώσσης καὶ ἀνάγνωσις νεωτέρων τινῶν πεζολόγων καὶ ποιητῶν.

α' Ἑλληνικὸν Σχολεῖον.

Τάξις Α', ὥραι κατὰ μὲν τὸ α' ἐξάμηνον 4, κατὰ δὲ τὸ β' 2.

Ἀνάγνωσις πεζῶν τεμαχίων ἢ ποιημάτων ἐκ κατάλληλου χρηστομαθείας. Προφορικῆ ὑπὸ τῶν μαθητῶν ἀναδιήγησις διηγήματος, ὃ πρότερον εἶπεν αὐτοῖς ὁ διδάσκαλος.

Ἐρθογραφικαὶ ἀσκήσεις.

1. Κατ' οἶκον δις τῆς ἐβδομάδος ἀντιγραφή 3 ἢ 4 στίχων νεοελληνικοῦ κειμένου διδαχθέντος ἤδη ἐν τῇ τάξει.

2. Ἀπαξ τῆς ἐβδομάδος κατὰ τὸ α' ἐξάμηνον καθ' ὑπαγόρευσιν ἐν τῷ σχολείῳ γραφὴ τεμαχίου νεοελληνικοῦ διδαχθέντος ἤδη καὶ ἀπὸ τῆς προτεριαίας τοῦλάχιστον ὑποδειχθέντος τοῖς μαθηταῖς, ἵνα οἶκοι διεξέλθωσιν αὐτὸ ὑπὸ ὀρθογραφικῆν ἐποψίν. Ἡ διόρθωσις τῶν ὑπ' ἀριθ. 1 καὶ 2 γραπτῶν ἀσκήσεων γίνεται ὑπὸ τοῦ διδάσκοντος ἐν τῷ σχολείῳ ἐνώπιον τῆς τάξεως καὶ προφορικῶς καὶ γραπτῶς ἐπὶ τοῦ πίνακος.

3. Ἀπαξ τῆς ἐβδομάδος κατὰ τὸ β' ἐξάμηνον ἐναλλάξ ἢ καθ' ὑπαγόρευσιν γραφὴ τεμαχίου δεδιδαγμένου μὲν, ἀλλὰ μὴ ἐκ τῶν προτέρων γνωστοῦ τοῖς μαθηταῖς, ἢ ἐν τῷ σχολείῳ καταγραφή μύθου ἢ διηγηματίου λεχθέντος πρότερον ὑπὸ τοῦ

διδασκάλου, πολλάκις δὲ ἐπαναληφθέντος ὑπὸ τῶν μαθητῶν.
Ἡ τοιαύτη γραπτὴ ἐργασία μετ' ἀκριβείας διορθοῦται κατ' οἶκον ὑπὸ τοῦ διδάσκοντος.

Τάξις Β', ὥραι 2.

α') Ἀνάγνωσις πεζῶν τεμαχίων καὶ ποιημάτων ἐκ καταλλήλου χρηστομαθείας.

β') Ἀπαξ τῆς ἐβδομάδος ὀρθογραφικὸν γύμνασμα ὁμοιον πρὸς τὸ ὑπ' ἀριθ. 2 ἢ 3 τῆς Α' τάξεως ἐναλλάξ πρὸς μικρὰν τινὰ σύνθεσιν· δίδονται δὲ πρὸς σύνθεσιν α') μῦθοι ἢ διηγήματα κατ' ἀρχὰς ἐπαναλαμβάνόμενα ὑπὸ τῶν μαθητῶν, ἀλλ' ὀλιγώτερον ἢ ἐν τῇ Α' τάξει, εἶτα ἅπαξ μόνον ἐπαναλαμβάνόμενα καὶ ἐν τελει οὐδαμῶς, β') περιγραφαὶ πραγμάτων καθ' ἡμέραν ὑποπιπτόντων εἰς τὴν ἀντίληψιν τῶν μαθητῶν, π. γ. τῆς αἰθούσης τῆς διδασκαλίας, τοῦ σχολικοῦ διδασκῆτορος, τῶν διαφόρων ὀργάνων καὶ σκευῶν καὶ ἄλλων τοιούτων, γ') ἐπιστολαὶ μικραὶ οἰκογενειακαί.

Τάξις Γ', ὥραι 2.

α') Ἀνάγνωσις πεζῶν τεμαχίων καὶ ποιημάτων ἐκ καταλλήλου χρηστομαθείας.

β') Ἀπαξ τῆς ἐβδομάδος σύνθεσις ἐν τῷ σχολείῳ δίδονται δὲ πρὸς σύνθεσιν α') περιγραφαὶ γεγονότων τοῦ βίου ἢ φαινομένων τῆς φύσεως ὑποπιπτόντων εἰς τὴν ἄμεσον ἀντίληψιν τῶν παιδῶν, εἶτα δὲ καὶ εἰκόνων, ἐν αἷς παρίστανται γεγονότα τοῦ βίου οὐχὶ ἄγνωστα τοῖς μαθηταῖς, οὐδὲ μακρὰν κείμενα τοῦ κύκλου τῶν παιδικῶν νοημάτων· β') μικραὶ ἐπιστολαὶ διαφόρων εἰδῶν.

β') Γυμνάσιον.

Ἐν τούτῳ ἡ διδασκαλία τῆς νεωτέρας ἡμῶν γλώσσης συνίσταται ἰδίᾳ εἰς τὴν γραφὴν συνθέσεων, αἵτινες ἐν ἐκάστη τάξει γίνονται δις τοῦ μηνὸς κατὰ δεκαπενθήμερον, ἅπαξ μὲν ἐν τῷ σχολείῳ, ἅπαξ δὲ κατ' οἶκον. Ὁ χρόνος ὁ ἀπαιτούμενος πρὸς συντάξιν τῶν συνθέσεων ἐν τῷ σχολείῳ καὶ πρὸς ἐλεγχὸν τῶν ἡμικροτημένων λαμβάνεται ἐκ τῶν ὥρῶν τῶν προφορικῶν καὶ γραπτῶν ἀκτήσεων τῶν ἐν ἐκάστη τάξει ὠρισμένων.

Τάξις Α', ὅλη συνθέσεων. α') Ἐν τῷ σχολείῳ

1) Περιγραφὴ μνημείων ἀρχαίων καὶ νέων, εἶτι δὲ εἰκόνων, ὡς καὶ ἐν τῇ Γ' τάξει τοῦ ἐλληνικοῦ σχολείου.

2) Διηγήματα μετὰ τὴν ἕκτασιν, ὧν τὸ περιεχόμενον κατὰ τὰ κύρια μόνον σημεία δίδεται τοῖς μαθηταῖς, ἡ δὲ ἀνάπτυξις ἀφήνεται αὐτοῖς.

3) Ἐπιστολαὶ ποικίλου περιεχομένου.

β') Κατ' οίκον·

1. Περίληψις ἐρμηνευθέντων μερῶν συγγραφέων.

2. Μικραὶ διατριβαί, ὧν τὴν ὕλην νὰ παρέχουσιν οἱ ἐρμηνευόμενοι: Ἑλληνες ἢ Λατίνοι συγγραφεῖς, π. χ. περὶ τῶν ἐν Θερμοπύλαις ἀγῶνων καθ' Ἡρόδοτον, περὶ τῶν ὅπλων τῶν ἀρχαίων Ἑλλήνων καὶ ἄλλων τοιούτων.

Τάξις Β'. α') Ἐν τῷ σχολείῳ·

1. Περιγραφή φυσικῶν φαινομένων.

2. Μικραὶ διατριβαί, ὧν τὴν ὕλην παρέχουσιν οἱ ἐρμηνευόμενοι συγγραφεῖς, π. χ. αἱ τοῦ Σωκράτους ἀποδείξεις περὶ ὑπάρξεως τῆς θεότητος κατὰ τὸ 1, 4 Ἀπομνημον. Ξενοφ., ἢ τοῦ Σωκράτους γνώμη περὶ τῆς εὐδαιμονίας ἢ τοῦ ὑψίστου ἀγαθοῦ κατὰ τὸ 1, 1 Ἀπομνημον. Ξενοφ.

β') Κατ' οίκον·

1. Περίληψις ἐρμηνευθέντων μερῶν τῶν συγγραφέων.

2. Ἀνάπτυξις μερῶν τῶν ἐρμηνευσμένων συγγραφέων.

Τάξις Γ'. α') ἐν τῷ σχολείῳ·

1) Χαρακτηρισμὸς προσώπων.

2. Ἀνάπτυξις μερῶν ἐρμηνευθέντων συγγραφέων.

3. Περιγραφή γεγονότων τοῦ καθ' ἡμέραν βίου.

4. Διατριβαὶ ὡς ἐν τῇ Β' τάξει.

β') Κατ' οίκον· ἀνάλυσις ρητορικῶν λόγων καὶ διαλόγων.

Τάξις Δ'. α') ἐν τῷ σχολείῳ·

1. Διατριβαὶ ὡς καὶ ἐν τῇ Β' καὶ Γ' τάξει.

2) Χαρακτηρισμὸς προσώπων.

β') Κατ' οίκον· ἀνάλυσις δραμάτων καὶ διαλόγων.

Πρὸς τοῦτοις ἀπὸ τῆς Α' τάξεως τοῦ γυμνασίου ἐν ἐκάστῳ τῶν ἄλλων μαθημάτων, ἐξαιρουμένων τῶν ξένων γλωσσῶν, γράσσονται ὑπὸ τῶν μαθητῶν ἐν τῷ σχολείῳ δύο ἢ τρεῖς μικραὶ συνθέσεις κατ' ἕτος ἐν ἐκάστῃ τάξει, ἔχουσι δ' αὐταὶ σκοπὸν νὰ προκαλέσωσι τὴν τῶν μαθητῶν εὐχέρειαν περὶ τὴν γραπτὴν χρῆσιν τῆς νέας ἡμῶν γλώσσης.

Γ' Λατινικά.

Σκοπὸς τῆς τοιούτων διδασκαλίας.

1. Ἐξ ἰδίας τῶν μαθητῶν ἀναγνώσεως ἱκανή, ἐφ' ὅσον ἐπιτρέπει ὁ τῷ μαθηματι προσμετρούμενος χρόνος, γνῶσις τῶν σπουδαιωτάτων κλασσικῶν συγγραφέων τῶν Ρωμαίων καὶ τοῦ Ρωμαϊκοῦ πολιτισμοῦ.

2. Τοσαύτη γνῶσις τῆς Λατινικῆς γλώσσης, ὥστε οἱ μαθηταὶ ἀπολυόμενοι νὰ δύνωνται χωρὶς τῶν ἐν τῷ γυμνασίῳ

ἀναγνωστικῶν Λατίνων πεζῶν συγγραμμάτων, μὴ παρέχοντα σπανίως λέξεις καὶ ἄλλως δ' ἰκανῶς εὐκόλα, γὰρ μεταφράζωσιν εἰς τὴν γλώσσαν ἡμῶν ἄνευ βοθημάτων.

α') Ἑλληνικὸν Σχολεῖον.

Τάξις Γ', ὥρα 1.

α') Ἐκ τοῦ ὁμαλοῦ τυπικοῦ, αἱ κλίσεις τῶν οὐσιαστικῶν καὶ ἐπιθέτων μετὰ τῶν ὁμαλῶν βαθμῶν παραθέσεως καὶ ἡ ἐνεργητικὴ φωνὴ τῶν ρημάτων τῶν τεσσάρων συζυγιῶν, πλὴν τῶν εἰς ἰο ρημάτων τῆς γ' συζυγίας.

β') Ἀσκήσεις εἰς τὸ ἐκάστοτε διδασκόμενον μέρος τοῦ τυπικοῦ πρῶτον διὰ τῶν καλουμένων ἀσκήσεων περὶ τὴν κλίσιν, ἰδίᾳ δ' εἰτα διὰ τῆς προφορικῆς μεταφράσεως ἐκ τοῦ Λατινικοῦ ἀπὸ τοῦ ἀναγνωσματορίου καὶ διὰ προφορικῆς καὶ γραπτῆς ἐπὶ τοῦ πίνακος μεταφράσεως εἰς τὸ Λατινικὸν ἐκ καταλλήλου βιβλίου ἀσκήσεων. Κατ' οἶκον γραφὴ τύπων ἢ καὶ προτάσεων προφορικῶς πρότερον μεταφρασθεῖσων ἐν τῷ σχολεῖῳ.

Β' Γυμνάσιον.

Τάξις Α', ὥρα 3.

Ἐπανάληψις τῶν ἐν τῇ Γ' τάξει τοῦ ἑλληνικοῦ σχολεῖου διδασκέντων μερῶν τοῦ ὁμαλοῦ τυπικοῦ μετὰ προσθήκης τῶν ἐκεῖ παραλειφθέντων μερῶν αὐτοῦ. Τὰ εἰς ἰο ρήματα τῆς γ' συζυγίας καὶ παθητικῆς φωνῆ τῶν ρημάτων τῶν τεσσάρων συζυγιῶν καὶ τὰ ἀποθετικὰ ρήματα, ἀσκήσεις εἰς ἕκαστον τούτων προφορικῶς καὶ γραπτῶς ἀκριβῶς ὡς καὶ ἐν τῇ Γ' τάξει τοῦ ἑλληνικοῦ σχολεῖου ἀπὸ τοῦ ἀναγνωσματορίου καὶ τοῦ βιβλίου τῶν ἀσκήσεων. Μετὰ τὸ τέλος τοῦ ὁμαλοῦ τυπικοῦ αἱ σπουδαιόταται καὶ συνηθέσταται περὶ τὰς κλίσεις καὶ συζυγίας ἀνομαλίαι, ἀσκήσεις δὲ εἰς ἕκαστον τῶν μερῶν τούτων τῆς γραμματικῆς διὰ προφορικῆς καὶ γραπτῆς μεταφράσεως εἰς τὸ Λατινικόν. Μετὰ τὸ τέλος τῆς διδασκαλίας τοῦ ὁμαλοῦ τυπικοῦ, ἀντὶ τῆς ἀπὸ τοῦ ἀναγνωσματορίου παραλλήλως αὐτῆς χωρούσης ἀναγνώσεως ἐρμηνεῖα ἐκ τοῦ *Lomond, urbis Romae viri illustres*.

Τάξις Β', ὥρα 3.

Ἐκ τοῦ συντακτικοῦ τὰ περὶ πτώσεων, χρόνων καὶ ἐγκλίσεων, ἐξαιρομένων καὶ ἀπομνημονευομένων μόνον ἐκείνων τῶν μερῶν ἐν οἷς ἡ Λατινικὴ διαφέρει τῆς Ἑλληνικῆς. Ἀσκήσεις εἰς τὰ διάφορα ταῦτα διὰ προφορικῶν καὶ γραπτῶν ἐπὶ τοῦ πίνακος μεταφράσεων εἰς τὸ Λατινικόν. Ἀπαξ τῆς ἐβδομάδος

γραπτή κατ' οἶκον μετάφρασις εἰς τὸ Λατινικόν. Ἑρμηνεῖα κατ' ἐκλογὴν μερῶν ἐκ τοῦ de bello Gallico τοῦ Καίσαρος.

Τάξις Γ', ὥραι 3.

Τὰ λοιπὰ τοῦ συντακτικοῦ, διδασκόμενα ὡς καὶ ἐν τῇ Β' τάξει, ἀνὰ πᾶσαν τρίτην ἐβδομάδα γραπτῆ ἐν τῷ σχολείῳ ἐκ τοῦ προχείρου μετάφρασις εἰς τὸ Λατινικόν. Μετὰ τὸ τέλος τῆς τοῦ συντακτικοῦ διδασκαλίας ἀνὰ πᾶν δεκαπενθήμερον ἐναλλάξ γραπτῆ κατ' οἶκον ἢ ἐν τῷ σχολείῳ μετάφρασις εἰς τὸ Ἑλληνικόν. Δύο ἐν ἑκατέρῳ ἑξαμήνῳ γραπταὶ ἐκ τοῦ προχείρου μετάφρασις ἐκ τοῦ Λατινικοῦ εἰς τὸ Ἑλληνικόν, ἑρμηνεῖα ἐνός ἢ πλείονων τῶνδε τῶν λόγων τοῦ Κικέρωνος pro Archia, in Catilinam I ἢ II pro Ligario, pro Marcello, de imperio G. Pompei καὶ μερῶν κατ' ἐκλογὴν ἐκ τῶν Ὀβιδίου μεταμορφώσεων.

Τάξις Δ', ὥραι 3.

Ἑρμηνεῖα ἐνός ἢ δύο τῶν ἐξῆς λόγων τοῦ Κικέρωνος: pro Milone, pro Sestio, A καὶ B Philippici, Σαλλουστιίου de conj. Catilinae, κατ' ἐκλογὴν μερῶν ἐκ τῆς Αἰνείαδος τοῦ Βιργιλίου καὶ τῶν ὠδῶν τοῦ Ὀρατίου. Ἀνὰ πᾶν δεκαπενθήμερον γραπτῆ μετάφρασις ἐκ τοῦ Ἑλληνικοῦ εἰς τὸ Λατινικόν ἐναλλάξ κατ' οἶκον ἢ ἐν τῷ σχολείῳ, τρεῖς ἐν ἑκατέρῳ ἑξαμήνῳ γραπταὶ ἐκ τοῦ προχείρου μετάφρασις ἐκ τοῦ Λατινικοῦ εἰς τὸ Ἑλληνικόν.

Δ' Γαλλικὰ.

Σκοπὸς τῆς τούτων διδασκαλίας.

1. Δι' ἰδίαις τῶν μαθητῶν ἀναγνώσεως ἱκανή πως γνώσις σπουδαίων ἔργων τῆς κλασσικῆς περιόδου καὶ νεωτέρων.

2. Ποιὰ τις εὐχέρεια περὶ τὴν γραπτὴν καὶ προφορικὴν χρῆσιν τῆς Γαλλικῆς γλώσσης.

3. Τσαύτη ταύτης γνώσις, ὥστε νὰ δύνωνται οἱ ἀπολυόμενοι μαθηταὶ εὐκόλα χωρὶς Γάλλων συγγραφέων, μὴ περιέχοντα συνήθεις λέξεις, νὰ ἐννοῶσιν ἄνευ τινὸς ἐπικουρίας ἢ τοῦλάχιστον μικρᾶ τοιαύτης.

A'. Ἑλληνικὸν σχολεῖον.

Τάξις Β', ὥραι 2.

Ἀσκήσεις προφορᾶς καὶ ἀναγνώσεως ἐπὶ λέξεων ἢ φράσεων ἐκ τῆς γραμματικῆς ὅπως πρακτικῶς, ἢ ὀριστικῆ τῆς α' καὶ β' ἐπιπέδου συζυγίας καὶ τῶν βοηθητικῶν ρημάτων avoir καὶ

être, ἡ κλίσις τῶν ὁμάλων οὐσιαστικῶν καὶ ἐπιθέτων καὶ ἀπόλυτα ἀριθμητικὰ μέχρι τοῦ 100. Ἀσκήσις εἰς ἕκαστον τῶν διδασκόμενων μερῶν τῆς γραμματικῆς διὰ προφορικῆς καὶ γραπτῆς ἐπὶ τοῦ πίνακος μεταφράσεως εἰς τὴν Γαλλικὴν προτάσεων λαμβανομένων ἐκ βιβλίου καταλλήλου. Ἀπαξ τῆς ἐβδομάδος οἱ μαθηταὶ γράφουσι κατ' οἶκον πρὸς ἀσκήσιν εἰς τὴν ὀρθογραφίαν ὀλίγας προτάσεις, γραπτῶς ἤδη μεταφρασθεῖσας ἐν τῷ σχολείῳ. Ἑρμηνεῖα φράσεων καὶ διηγηματίων ἐκ καταλλήλου ἀναγνωσματοβιβλίου. Ἀπομνημόνευσις τῆς σημασίας καὶ ὀρθογραφίας 8 ἐν ἑκάστῳ μαθηματὶ λέξεων, ἀπαντησῶν ἐν τῇ ἐρμηνείᾳ ἢ συνήθων ἐν τῇ καθ' ἡμέραν ὁμιλίᾳ, ἐπανάληψις τούτων ἀνὰ πᾶν δεκαπενθήμερον.

Τάξις Γ', ὥραι 2.

Συμπλήρωσις τοῦ ὁμάλου τυπικοῦ, ἀσκήσις εἰς ἕκαστον τῶν διδασκόμενων μερῶν τῆς γραμματικῆς ὡς ἐν τῇ Β' τάξει.

Μετάφρασις διηγημάτων καὶ μικρῶν ποιημάτων ἐκ καταλλήλου ἀναγνωσματοβιβλίου.

Ἀπομνημόνευσις λέξεων καὶ φράσεων ὡς ἐν τῇ Β' τάξει. Ἀπαξ τῆς ἐβδομάδος ἐναλλάξ γραφὴ κατ' οἶκον προτάσεων ὡς ἐν τῇ Β' τάξει καὶ γραφὴ καθ' ὑπαγόρευσιν ἐν τῷ σχολείῳ ἐρμηνευθέντος ἤδη τεμαχίου καὶ ἀπὸ τῆς προτεραιᾶς ὑποδειχθέντος τοῖς μαθηταῖς, ἵνα ὑπὸ ὀρθογραφικῆν ἐποψίην διεξιέλθωσιν αὐτὸ κατ' οἶκον.

B'. Γυμνάσιον.

Τάξις Α', ὥραι 3.

Ἐπανάληψις τοῦ ὁμάλου τυπικοῦ καὶ διδασκαλία τῶν ἀνωμάλων ρημάτων.

Ἐκ τοῦ συντακτικοῦ τὰ κυριώτερα ἐκ τῆς συνθέσεως τῶν λέξεων καὶ τῆς χρήσεως τῶν βοηθητικῶν ρημάτων avoir καὶ être.

Ἀσκήσις εἰς ἕκαστον τῶν μερῶν τῆς γραμματικῆς ἀκριβῶς ὡς ἐν τῇ Γ' τάξει τοῦ ἑλληνικοῦ σχολείου.

Ἀνὰ πᾶν δεκαπενθήμερον γραφὴ καθ' ὑπαγόρευσιν τεμαχίου ὡς καὶ ἐν τῇ Γ' τάξει τοῦ ἑλληνικοῦ σχολείου, ἀπὸ δὲ τοῦ β' ἐξακμήνου, τεμαχίου ἐρμηνευθέντος, οὐχὶ ὁμοῦς ἐκ τῶν προτέρων ὑποδειχθέντος, τοῖς μαθηταῖς.

Ἀνὰ πᾶν δεκαπενθήμερον γραφὴ κατ' οἶκον προτάσεων προφορικῶς μόνον μεταφρασθεῖσῶν ἐν τῷ σχολείῳ.

Ἑρμηνεῖα τεμαχίων ἐκ χρηστομαθείας περιεχούσης τὴν διὰ τὴν Α' τάξιν ὠρισμένην ὕλην κατὰ τὸ καταργηθέν πρόγραμμα τοῦ 1884.

Ἀσκήσις εἰς τὸ ὁμιλεῖν γαλλιστί. Ἐρώτησις καὶ ἀπόκρισις ἐπὶ τοῦ ἐρμηνευθέντος, τεμαχίου ἢ ἐπὶ τῶν συμβάντων τοῦ καθ' ἡμέραν βίου ἐν ἐκάστη ὥρᾳ διδασκαλίας.

Τάξις Β', ὥραι 3.

Ἐπανάληψις τῶν ἀνωμάλων ρημάτων καὶ ἀσκήσις εἰς αὐτὰ διὰ γραπτῶν καὶ προφορικῶν μεταφράσεων εἰς τὴν γαλλικὴν.

Ἐκ τοῦ συντακτικοῦ τὰ κύρια περὶ χρόνων, περὶ ὀριστικῆς καὶ ὑποτακτικῆς. Ἐφαρμογὴ εἰς ἕκαστον τῶν μερῶν τούτων τοῦ συντακτικοῦ διὰ γραπτῶν καὶ προφορικῶν μεταφράσεων εἰς τὴν Γαλλικὴν.

Ἄνὰ δέκα πέντε ἡμέρας γραπτὴ ἐν τῷ σχολείῳ ἐκ τοῦ προχείρου μετάφρασις εἰς τὸ ἑλληνικόν ἐκ τοῦ γαλλικοῦ καὶ τὰ νάπαλιον ἐναλλάξ.

Ἄνὰ πᾶν δεκαπενθήμερον ὡσαύτως γραπτὴ κατ' οἶκον μετάφρασις εἰς τὸ γαλλικόν.

Ἐρμηνεῖα κατ' ἐκλογὴν μερῶν τοῦ Voltaire ἐκ τῆς Histoire de Charles XII, ἢ τοῦ Chateaubriand ἐκ τοῦ «Itinéraire» ἢ τῶν «Martyrs» καὶ ἐκ τῶν διηγημάτων αὐτοῦ τῆς «Atala» ἢ τοῦ «dernier des Avenceraques».

Ἀσκήσις εἰς τὸ ὁμιλεῖν γαλλιστί, καὶ ἀπομνημόνευσις λέξεων καὶ φράσεων ὡς καὶ ἐν τῇ Α' τάξει.

Τάξις Γ', ὥραι 3.

Ἐκ τοῦ συντακτικοῦ ἐπανάληψις τῶν περὶ ὑποτακτικῆς, εἶτα τὰ κύρια περὶ ἄρθρου, ἐπιθέτου, ἐπιρρηματος, πτώσεων καὶ προθέσεων καὶ ἐν τέλει τὰ κύρια περὶ ἀπαρεμμάτου καὶ μετοχῆς.

Ἀσκήσις εἰς ἕκαστον τούτων τῶν μερῶν τοῦ συντακτικοῦ ὡς ἐν τῇ Β' τάξει: γραπταὶ ἐργασίαι ἀκριβῶς ὡς ἐν τῇ Β' τάξει.

Ἐρμηνεῖα κατ' ἐκλογὴν μερῶν τῆς Staël ἐκ τῆς «Corinne ἢ τοῦ Renan ἐκ τῶν «Souvenirs de Jeunesse» ἢ τοῦ Prosper Merimée ἐκ τῆς «Colomba» ἢ τοῦ Bernardin de St. Pierre ἐκ τοῦ «Paul et Virginie». Ἀπὸ τῶν ἀρχῶν Ἰανουαρίου ἐρμηνεῖα ἐνὸς δράματος τοῦ Κορνηλίου ἢ τοῦ Ρακίνα ὅλου ἢ καὶ παραλειπομένων σκηνῶν τινῶν. Κατ' ἰδίαν οἱ μαθηταὶ ἀναγινώσκουσι διηγήματα, (ὡς τοῦ Anatole Franche «de Chantre de Kyme» κτλ.), ὀριζόμενα αὐτοῖς ὑπὸ τοῦ διδάσκοντος. Ἄνὰ πᾶν δὲ δεκαπενθήμερον ἐξελέγχεται ὑπὸ τοῦ διδάσκοντος ἢ κατ' ἰδίαν αὕτη ἀνάγνωσις διὰ προφορικῆς ἢ καὶ γραπτῆς περιλήψεως τοῦ ἀναγνωσθέντος μέρους.

Τάξις Δ', ὥραι 3.

Ἐρμηνεῖα καθ' ἐκλογὴν μερῶν τοῦ Montesquieu, ἐκ τοῦ

«Grandeur et décadence des Romains» ἢ ἐκλεκτῶν τετραγίων ἐκ τοῦ Pascal ἢ τοῦ Rousseau ἢ τοῦ Thiers ἢ τοῦ Hugo ὑπὸ τοῦ διδάσκοντος ἐκλεγόμενων. Ἀπὸ τῶν ἄρχων τοῦ Ίανουαρίου ἐρμηνεῖα μιᾶς τῶν κωμωδιῶν τοῦ Μολιέρου Avare, ἢ Misanthrope, ὅλων ἢ καὶ παραλειπομένων σκηνῶν τινῶν.

Προσέτι ἐν ἑκατέρῃ τῶν δύο ἀνωτέρων τάξεων τοῦ γυμνασίου μετὰ τὸ πέρας τοῦ δράματος ἢ τῆς κωμωδίας ἀναγιγνώσκονται λυρικά τινα ποιήματα τοῦ Boileau, Lafontaine, André Chenier, Béranger, Lamartine, Casimir Delavigne, V. Hugo.

Κατ' ἴδιον ἀνάγνωσις τῶν μαθητῶν ὡς ἐν τῇ Γ' τάξει.

Γραπτὰ κατ' οἶκον καὶ ἐν τῷ σχολείῳ ἐργασίαι, ὡς ἐν τῇ Β' καὶ Γ' τάξει.

Ἀσκήσεις εἰς τὸ γαλλιστὶ ὀμιλεῖν δυσχερέστεραι.

Ε'. Ἱστορία.

Σκοπὸς διδασκαλίας.

Γνώσις τῶν σημαντικωτάτων γεγονότων τῆς παγκοσμίου πολιτικῆς ἱστορίας, ἰδίᾳ δὲ τῆς Ἑλληνικῆς καὶ τῶν κυρίων σημείων τῆς ἱστορίας τοῦ πολιτισμοῦ ἐν τῇ αἰτιώδει ἢ πραγματικῇ αὐτῶν σχέσει, διὰ πάντων δὲ τούτων ἀνάπτυξις τοῦ ἱστορικοῦ νοῦ τῶν μαθητῶν.

Α' Ἑλληνικὸν σχολεῖον.

Σκοπὸς τῆς ἐν τούτῳ διδασκαλίας τῆς ἱστορίας.

Γνώσις τῶν κυρίων γεγονότων τῆς ἱστορίας τοῦ ἑλληνικοῦ ἔθνους καὶ τῶν σημαντικωτάτων τῆς ἄλλης ἱστορίας.

Τάξις Α', ὥραι 2'

Ἑλληνικὴ ἱστορία μέχρι τῆς ἐν Μαντινείᾳ μάχης.

Τάξις Β', ὥραι 2.

Ἑλληνικὴ ἱστορία ἀπὸ τοῦ Φιλίππου μέχρι τῆς ἀλώσεως τῆς Κορίνθου ὑπὸ τῶν Ῥωμαίων, εἶτα ἐκ τῆς Ῥωμαϊκῆς ἱστορίας τὰ κεφαλαιωδέστατα, μετὰ τοῦτο ἡ Βυζαντινὴ ἱστορία συγκεντρωμένη περὶ τὰ ὄνόματα Μ. Κωνσταντῖνος, Ἰουστινιανός, Ἡράκλειος, Φώτιος, Νικηφόρος Φωκᾶς, Βασίλειος ὁ Β', ἐν τέλει δὲ οἱ Κομνηνοί, αἱ σταυροφορίαι καὶ ἡ ἀλωσις τῆς Κωνσταντινουπόλεως ὑπὸ τῶν Λατίνων.

Τάξις Γ', ὥραι 2.

Τὰ ὑπὸ τῆς ἀλώσεως τῆς Κωνσταντινουπόλεως ὑπὸ τῶν

Λατίνων μέχρι τῆς ἀλώσεως αὐτῆς ὑπὸ τοῦ Μωάμεθ, εἶτα ἐκ τῆς ἱστορίας τῆς νέας Εὐρώπης αἱ ἀνακαλύψεις καὶ ἐφευρέσεις, ἡ θρησκευτικὴ μεταρρύθμισις καὶ τινὰ περὶ τῆς γαλιλικῆς ἐπαναστάσεως. Ἐν τέλει περὶ τῶν Ἑλλήνων ὑπὸ τὴν τουρκικὴν δυναστείαν καὶ ἡ ἱστορία τῆς ἑλληνικῆς ἐπαναστάσεως.

B'. Γεννάσιον.

Σκοπὸς τῆς ἐν αὐτῷ διδασκαλίας τῆς ἱστορίας.

Συμπλήρωσις τῆς γνώσεως τῶν ἱστορικῶν γεγονότων καὶ προσώπων, προσθήκη τῶν κυριωτάτων σημείων τῆς ἱστορίας τοῦ πολιτισμοῦ καὶ κατανόησις τῶν στοιχείων τῆς ἱστορίας καθόλου κατὰ τὴν αἰτιώδη αὐτῶν σχέσιν.

Τάξις Α', ὥραι 3.

Ἱστορία τῶν Ρωμαίων μέχρι τοῦ Μεγ. Κωνσταντίνου.

Τάξις Β', ὥραι 3.

Ἀπὸ τοῦ Μ. Κωνσταντίνου μέχρι τοῦ ἔτους 1453 μετὰ τῶν κυρίων γεγονότων τῆς Δύσεως κατὰ τὸν μέσον αἰῶνα.

Τάξις Γ', ὥραι 3.

Ἱστορία τῆς Ἑλλάδος μέχρι τοῦ 146 π. Χ. ἐξεταζομένων ἰδίᾳ τῶν πολιτευμάτων καὶ τοῦ πολιτισμοῦ καθόλου.

Τάξις Δ', ὥραι 3.

Ἱστορία τῆς νέας Εὐρώπης μέχρι τοῦ ἔτους 1815 καὶ τῆς ἑλληνικῆς ἐπαναστάσεως.

Σ'. Γεωγραφία.

Σκοπὸς τῆς διδασκαλίας ταύτης.

Ἡ γνῶσις τῆς γῆς ὡς οὐρανίου σώματος καθ' ἑαυτὴν καὶ ἐν σχέσει πρὸς τὰ ἄλλα οὐράνια σώματα, ἰδίᾳ δ' ἡ γνῶσις τῆς ἐπιφανείας τῆς γῆς ὡς κατοικίας τοῦ ἀνθρώπου καὶ ὡς θεάτρου τῆς ἱστορίας.

A'. Ἑλληνικὸν σχολεῖον.

Τάξις Α', ὥραι 2.

Ἐξ ἡμέσου ἐποπτείας τῶν μαθητῶν γνῶσις τῶν γεωγραφικῶν στοιχείων (ἄρουσ, λόφου, κοιλάδος, πεδιάδος καὶ λοιπῶν) κατὰ τὰς οὐσιώδεις αὐτῶν ιδιότητας. Γεωγραφία τῆς εἰς τὴν

ἄριστον αἰσθητῶν τῶν μαθητῶν ὑποπιπτούσης ἰδιαίτερας πατρίδος καὶ χαρτογράφους ταύτης. Γενική συντομωτάτη ἐπισκόπησις τῆς γῆς (ἡμισφαίρια, ἥπειροι, ὠκεανοί). Γεωγραφία τοῦ Βασιλείου τῆς Ἑλλάδος. Χαρτογράφους ἀπὸ μνήμης ἐν τῷ σχολείῳ κατὰ τὰ κυριώτατα γεωγραφικὰ στοιχεῖα τοῦ ἐκάστοτε διδασκόμενου τμήματος καὶ τοῦ ἐκ τούτων συναποτελουμένου ἐπὶ μείζονος ὄλου.

Τάξις Β', ὥραι 2.

Γεωγραφία τῶν ἑλληνικῶν χωρῶν, τῆς λοιπῆς ἑλληνικῆς χερσονήσου καὶ τῶν λατινικῶν κρατῶν. Χαρτογράφους ὡς ἐν τῇ Α' τάξει.

Τάξις Γ', ὥραι 2.

Γεωγραφία τῆς λοιπῆς Εὐρώπης καὶ τῶν ἄλλων ἡπείρων. Χαρτογράφους ὡς ἐν ταῖς ἄλλαις τάξεσι.

Ταῖς γυμνασιακαῖς τάξεσι πρέπει νὰ γίνωνται αἱ ἐπαναλήψεις τῆς γεωγραφίας ἐν τῇ ἱστορικῇ διδασκαλίᾳ, ἐνθα αὕτη ἀπαιτεῖ ἐκείνην.

Ἡ μαθηματικὴ γεωγραφία διδασκτέα ἐν τῇ Δ' τάξει ἐν συνδέσει πρὸς τὰ μαθηματικά.

Z'. Μαθηματικά.

Σκοπὸς τῆς διδασκαλίας αὐτῶν.

Γνώσις τῶν ἀληθειῶν τῆς στοιχειώδους μαθηματικῆς ἐπὶ θαθείας κατανοήσεως ἐρειδομένη καὶ εὐχέρεια ἐν τῇ ἐφαρμογῇ αὐτῶν.

A'. Ἑλληνικὸν σχολεῖον.

Σκοπὸς τῆς ἐν αὐτῷ διδασκαλίας τῶν μαθηματικῶν.

Εὐχέρεια εἰς τὸ λογίζεσθαι δι' ὠρισμένων ἀριθμῶν καὶ τὴν ἐφαρμογὴν αὐτοῦ εἰς τὰς συνήθεις σχέσεις τοῦ ἀστικῆς βίου. Γνώσις τῶν κυριωτάτων γεωμετρικῶν σχημάτων καὶ σωμάτων κατὰ τὰς στοιχειώδεις αὐτῶν ιδιότητας καὶ τὴν πρακτικὴν κατασκευὴν, εἰς δὲ τοῦ τρόπου τοῦ πρακτικῶς ὑπολογίζειν τὸ ἔμβληθον καὶ τὸν ὄγκον αὐτῶν.

Τάξις Α', ὥραι 3.

Ἐκ τῆς πρακτικῆς ἀριθμητικῆς τὰ περὶ γραφῆς καὶ ἀπαγγελίας τῶν ἀκεραίων ἀριθμῶν, αἱ τέσσαρες ἐπ' αὐτῶν θεμελιώδεις πράξεις καὶ διαιρετότης τῶν ἀκεραίων διὰ 2, 3, 4, 5, 9, 25 καὶ 100. Κοινὰ κλάσματα καὶ αἱ τέσσαρες ἐπ' αὐτῶν θεμελιώδεις πράξεις. Μετὰ πᾶν διδασκόμενον μικρὸν

μέρος τῆς ἀριθμητικῆς εὐθὺς ἀσκήσεις τῶν μαθητῶν εἰς τοῦτο διὰ τῆς λύσεως πολλῶν προβλημάτων.

Τάξις Β', ὧραι 3.

Ἐκ τῆς ἀριθμητικῆς ἐπανάληψις τῶν κοινῶν κλασμάτων διὰ τῆς λύσεως προβλημάτων εἰς αὐτὰ ἀναφερομένων. Γραφή καὶ ἀπαγγελία δεκαδικῶν ἀριθμῶν, αἱ τέσσαρες ἐπ' αὐτῶν θεμελιώδεις πράξεις. Τὰ περὶ συμμιγῶν ἀριθμῶν ὡς καὶ αἱ τέσσαρες ἐπ' αὐτῶν πράξεις. Ἀσκήσεις ἀκριβῶς ὡς ἐν τῇ Α' τάξει.

Ἐκ τῆς πρακτικῆς γεωμετρίας τὰ περὶ γραμμῶν, γωνιῶν, τριγώνων, τετραπλεύρων καὶ πολυγώνων, περὶ κύκλου καὶ περιφερείας, ακτίνων, διαμέτρου, χορδῆς, τμήματος κύκλου, κυκλικῆς τομῆος, ἐπικέντρων καὶ ἐγγεγραμμένων γωνιῶν καὶ περὶ ἐγγεγραμμένων καὶ περιγεγραμμένων πολυγώνων ὡς καὶ περὶ κανονικῶν τοιούτων. Γνώσις τῶν κυριωτέρων εἰδῶν ἑκάστου τῶν γεωμετρικῶν τούτων σχημάτων.

Τάξις Γ', ὧραι 3.

Ἐκ τῆς ἀριθμητικῆς ἐπανάληψις τῶν περὶ κοινῶν καὶ δεκαδικῶν κλασμάτων καὶ τῶν συμμιγῶν ἀριθμῶν διὰ καταλλήλων προβλημάτων. Περὶ λόγων καὶ ποσῶν ἀναλόγων. Εἶτα ἀπλή μέθοδος τῶν τριῶν καὶ τὰ περὶ τῶν λοιπῶν μεθόδων. Ἀσκήσεις εἰς ἕκαστον τούτων τῶν μερῶν ὡς ἐν ταῖς ἄλλαις τάξεσιν.

Ἐκ τῆς πρακτικῆς γεωμετρίας ἐπανάληψις τῶν διδασκόμενων ἐν τῇ προηγουμένῃ τάξει ὁρισμῶν καὶ στοιχειωδῶν κανόνων ἐπὶ τῶν εὐθυγράμμων σχημάτων καὶ τῶν περὶ κύκλου. Περὶ πρισμάτων, παραλληλεπιπέδων, πυραμίδας, κυλίνδρου, κώνου καὶ σφαίρας (ἐν τῇ ὁποίᾳ δέον νὰ ἀναφέρονται καὶ τὰ σχετιζόμενα πρὸς τὴν κοσμογραφίαν), μέτρησις τοῦ ὄγκου καὶ τῆς ἐπιφανείας αὐτῶν μετὰ παραδειγμάτων καὶ ἐφαρμογῶν εἰς τὸν πρακτικὸν βίον.

Σημ. α') Τὸ σχῆμα τοῦ ἑκάστοτε διδασκόμενου στερεοῦ ὑπ' αὐτοῦ τοῦ διδάσκοντος κατασκευαζόμενον δέον νὰ ἐπιδεικνύηται εἰς τοὺς μαθητὰς ἐν τῇ διδασκαλίᾳ.

Σημ. β') Ἡ γεωμετρία ἐν μὲν τῇ β' τάξει διδάσκεται ἀπὸ τῶν ἀρχῶν τοῦ Φεβρουαρίου, ἐν δὲ τῇ γ' τάξει ἀπὸ τῶν ἀρχῶν τοῦ ἔτους ἀνὰ μίαν ὥραν καθ' ἑβδομάδα. Μετὰ δὲ τὸ πέρασ τῆς διδασκαλίας τῆς γεωμετρίας ἐν τῇ τάξει ταύτῃ ἡ ὥρα δαπανᾶται εἰς τὴν λύσιν ἀριθμητικῶν καὶ γεωμετρικῶν προβλημάτων.

B'. Γυμνάσιον.

Σκοπὸς τῆς ἐν αὐτῷ διδασκαλίας τῶν μαθηματικῶν

Ἐπιστημονικὴ θεμελίωσις τῆς στοιχειώδους μαθηματικῆς καὶ διὰ πολλαπλῶν ἀσκήσεων ἐπαρκῆς ἐξοικείωσις πρὸς τὰς καλούμενας μαθηματικὰς μεθόδους.

Τάξις Α', ὥραι 4.

α'. Θεωρητικῆς ἀριθμητικῆς.

1. Περὶ ἀριθμήσεως.
2. Τὰς τέσσαρας ἐπὶ τῶν ἀκεραίων ἀριθμῶν πράξεις.
3. Περὶ διαιρετότητος.
4. Τὰ περὶ μεγίστου κοινοῦ διαιρέτου καὶ ἐλαχίστου κοινοῦ πολλαπλασίου ἐπὶ δύο ἢ περισσοτέρων ἀριθμῶν (τὰ περὶ ἐλαχίστου κοινοῦ πολλαπλασίου πρακτικῶς καὶ στοιχειωδῶς), τὸν ὀρισμὸν τῶν πρώτων ἀριθμῶν καὶ τὴν εὑρεσιν αὐτῶν διὰ τοῦ κοσμίμου τοῦ Ἐρατοσθένους.
5. Περὶ κλασμάτων.
6. Περὶ δεκαδικῶν ἀριθμῶν, πλὴν τῶν περιοδικῶν.
7. Περὶ συμμιγῶν ἀριθμῶν, ἐνθα ἐκτενέστερον τὰ περὶ μονάδων μετρήσεων.
8. Περὶ λόγων καὶ ἀναλόγων ποσῶν καὶ
9. Τὰς μεθόδους (ἅπαντα ταῦτα μετὰ πολλῶν ἀσκήσεων κατ' οἶκον καὶ ἐν τῷ σχολείῳ μεθ' ἕκαστον διδασκόμενον μάθημα).

β'. Γεωμετρίας.

Τὸ Α' βιβλίον τῆς ἐν χρήσει ἐπιπεδομετρίας μετ' ἀσκήσεως.
Τάξις Β', ὥραι 3.

α'. Θεωρητικῆς ἀριθμητικῆς.

1. Περὶ μεγίστου κοινοῦ διαιρέτου.
2. Περὶ ἐλαχίστου κοινοῦ πολλαπλασίου.
3. Περὶ πρώτων ἀριθμῶν.
4. Περὶ περιοδικῶν δεκαδικῶν καὶ
5. Περὶ τετραγωνικῆς ρίζης. ("Ἀπαντα δὲ ταῦτα μετὰ πολλῶν ἀσκήσεων μεθ' ἕκαστον διδασκόμενον μέρος κατ' οἶκον καὶ ἐν τῷ σχολείῳ).

β'. Γεωμετρίας.

Τὸ Β' βιβλίον τῆς ἐν χρήσει ἐπιπεδομετρίας μετ' ἀσκήσεων.

γ'. Ἀλγέβρας.

1. Περὶ τοῦ μηδενὸς ὡς ἀριθμοῦ καὶ περὶ ἀρνητικῶν ἀριθμῶν μετὰ τῶν ἐπ' αὐτῶν πράξεων.

2. Τὸν ὄρισμὸν τῆς ἀλγέβρας καὶ περὶ τῶν ἀλγεβρικῶν τυμβόλων.

3. Περὶ δυνάμεων καὶ ἀρχικῶν αὐτῶν ιδιοτήτων.

4. Περὶ ἀλγεβρικῶν παραστάσεων, περὶ μερικῶν αὐτῶν τιμῶν καὶ περὶ βαθμῶν τῶν ἀκεραίων ἀλγεβρικῶν παραστάσεων.

5. Περὶ ὁμοίων ὄρων καὶ περὶ ἀλγεβρικῶν πράξεων.

6. Περὶ ἐξισώσεων τοῦ α' βαθμοῦ μεθ' ἑνὸς καὶ πλειόνων προβλημάτων (ἅπαντα δὲ ταῦτα μετὰ πολλῶν ἀσκήσεων μεθ' ἑκάστου διδασκόμενον μέρος).

Τάξις Γ'. ὥραι 4.

α'. Ἀλγέβρας.

1. Περὶ ἀνισότητων.

2. Περὶ ἀσυμμέτρων ἀριθμῶν.

3. Περὶ δυνάμεων καὶ ριζῶν μετὰ τῶν ἐφαρμογῶν τῶν.

4. Περὶ τετραγώνων καὶ τετραγωνικῆς ρίζης τῶν ἀλγεβρικῶν παραστάσεων.

Τὰ δὲ περὶ τετραγωνικῆς ρίζης τῶν πολυωνύμων δύνανται καὶ νὰ παραλείπωνται τοῦ χρόνου μὴ ἐπαρκούντος.

5. Περὶ ἐξισώσεων τοῦ β' βαθμοῦ μετ' ἐφαρμογῆς αὐτῶν ἐπὶ τῆς λύσεως προβλημάτων.

6. Περὶ προόδων καὶ

7. Περὶ λογαρίθμων, περὶ ἀνατοκισμοῦ καὶ χρεωλυσίας μετὰ πολλῆς τῆς ἐπιστάσεως καὶ τῆς πρακτικῆς ἐπὶ τῶν λογαριθμικῶν πινάκων ἀσκήσεως (ἅπαντα δὲ ταῦτα μετὰ πολλῶν ἀσκήσεων καὶ ἐφαρμογῶν κατ' οἶκον καὶ ἐν τῷ σχολείῳ).

β'. Γεωμετρίας.

Τὸ Γ' καὶ Δ' βιβλίον τῆς ἐν χρήσει ἐπιπεδομετρίας μετὰ πολλῆς ἐπιστάσεως, περὶ μετρήσεως εὐθειῶν, γωνιῶν καὶ ἐπιπέδων σχημάτων μετ' ἐφαρμογῶν ὡς οἶόν τε πλειοτέρων ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. Ὡσαύτως τὰς ἐφαρμογὰς τῆς ἀλγέβρας εἰς

τὴν γεωμετρίαν, τὰ περὶ ὁρίων καὶ διαφόρους ἀριθμητικὰς ἐφαρμογὰς ἐπὶ γεωμετρικῶν προβλημάτων ἀπαιτούντων τὴν χρῆσιν τῶν λογαριθμικῶν πινάκων.

Τάξις Δ', ὥραι 5.

α'. Γεωμετρίας.

Ὁλόκληρον τὴν Στερεομετρίαν μετὰ πολλῶν ἀσκήσεων καὶ ἐφαρμογῶν (πλὴν τοῦ περὶ τῶν σφαιρικῶν τριγώνων καὶ πολυγώνων μέρους).

β'. Τριγωνομετρίας.

Ὁλόκληρον τὴν ἐπίπεδον τριγωνομετρίαν, ἔνθα τὰ περὶ τριγωνομετρικῶν λογαριθμῶν μετ' ἰδιαζούσης προσοχῆς καὶ ἐπιμελείας καὶ χρήσεως πολλῶν ἐφαρμογῶν καὶ ἀσκήσεων τούτων. Πρὸς δὲ ἐφαρμογὰς τῆς τριγωνομετρίας χρησίμους εἰς τὸν κοινωνικὸν βίον ὅσον οἶόν τε τελειοτέρως.

γ'. Κοσμογραφίας.

Ὁλόκληρον τὴν στοιχειώδη κοσμογραφίαν μετὰ σχετικῶν προβλημάτων. Ὡς πρὸς τὰ περὶ πλανητῶν ὁ διδάσκων δεῖν νὰ ἀρκεσθῆ εἰς τὰς γενικὰς περὶ αὐτῶν γνώσεις. Τὰ περὶ ἡλιακῶν ὠρολογίων καὶ ἡμερολογίων.

Ἐν τῇ Α' τάξει θὰ προτάσσηται ἡ διδασκαλία τῆς ἀριθμητικῆς, μετὰ τὴν ὁποίαν ἀρχεταὶ ἡ τῆς γεωμετρίας.

Ἐν τῇ Β' τάξει θὰ προτάσσηται ἡ διδασκαλία τῆς ἀριθμητικῆς μετὰ τὴν ὁποίαν ἀρχεταὶ ἡ τῆς γεωμετρίας, μετὰ τὸ τέλος δὲ καὶ ταύτης ἡ τῆς ἀλγέβρας.

Ἐν τῇ Γ' τάξει θὰ προτάσσηται ἡ διδασκαλία τῆς ἀλγέβρας, ἵνα οἱ μαθηταὶ γινώσκοντες τὴν χρῆσιν τῶν λογαριθμικῶν πινάκων ἐφαρμόζωσι ταύτας εἰς τὰ προβλήματα τῆς ἐπιπεδομετρίας καὶ τὰς σχετικὰς ἐφαρμογὰς τῆς ἀλγέβρας.

Ἐν τῇ Δ' τάξει προτάσσηται ἡ διδασκαλία τῆς στερεομετρίας καὶ μετ' αὐτὴν ἔπεται ἡ διδασκαλία τῆς τριγωνομετρίας (ὥραι 3), ἀπὸ δὲ τῆς ἀρχῆς τοῦ σχολικοῦ ἔτους διδάσκειται ἡ κοσμογραφία παραλλήλως (ὥραι 2). Τὰ χρήσιμα εἰς τὴν κοσμογραφίαν μέρη τῶν μαθηματικῶν (στερεομετρίας καὶ τριγωνομετρίας) περὶλαμβάνονται τοῖς μαθηταῖς ὡς ἀξιώματα. Μετὰ τὸ τέλος δὲ καὶ τούτων θὰ ἐπαναλαμβάνωνται ἐκ τῶν διδασκέντων ἐν τῷ γυμνασίῳ μαθηματικῶν τὰ κυριώτατα, περὶ ἐξισώσεων α' καὶ β' βαθμοῦ καὶ τὰ περὶ λογαριθμῶν, ἀνατο-

κισμού και χρωλώσεως μέρη τῆς ἀλγέβρας ὡς καὶ τὰ περὶ μετρήσεως μέρη τῆς ἐπιπεδομετρίας.

Καθίσταται ὑποχρεωτικὴ ἡ ἐπανάληψις κατὰ τὸ τέλος ἐκάστου σχολικοῦ ἔτους ἀπάσης τῆς διδασκουμένης ὕλης εἰς τὰς τρεῖς κατωτέρας τάξεις, ἐν δὲ τῇ Δ' ἐπαναλαμβάνονται τὰ οὐσιωδέστατα καθ' ὅσον ἐπιτρέπει ὁ χρόνος.

Κατὰ τοὺς μῆνας Ὀκτώβριον, Νοέμβριον, Δεκέμβριον, Φεβρουάριον καὶ Μάρτιον ὑποχρεοῦται ὁ διδάσκων καθηγητῆς νὰ ἐνεργῇ ἀπρόοπτος τὴν ἐξέτασιν τοῦ μαθήματος τῆς ἡμέρας ἐκείνης ἢ τῶν κατ' οἶκον διδωμένων ἀσκήσεων, οὐχὶ προσωρικῶς, ἀλλ' ἐγγράφως ἐπὶ φύλλου χάρτου (ὅπερ θὰ φέρωσι πάντοτε μεθ' ἑαυτῶν οἱ μαθηταὶ) βαθμολογουμένων ὑπὸ τοῦ ἀρμοδίου καθηγητοῦ. Θὰ δίδονται δὲ τοῖς μαθηταῖς ἐκ τούτων δύο μόνον ζητήματα, ἐξ ὧν τὸ ἐν ὑποχρεοῦνται νὰ ἀναγράψωσι καὶ λύσωσι οἱ μαθηταὶ οἱ τὴν περιττὴν τάξιν ἐν τοῖς θρανίοις κατέχοντες, τὸ δ' ἕτερον οἱ τὴν ἀρίστην, οὕτως ὥστε νὰ ὑπολείπεται χρόνος πρὸς διδασκαλίαν ὕλης διὰ τὸ ἐπόμηνον μάθημα καὶ νὰ προλαμβάνεται ἡ τυχὸν ἐκ μέρους ἀμελοῦς τινας μαθητοῦ τάσις πρὸς βοήθειαν ὑπὸ τοῦ γείτονός του.

Κατὰ τὴν τριμηνίαν θὰ διενεργῆται ἐγγράφως διαγωνισμὸς ἐφ' ὠρισμένων μερῶν τῆς κατὰ τὸ χρονικὸν τοῦτο διάστημα διδασθείσης ὕλης τῶν μαθηματικῶν, φυσικῆς καὶ κοσμογραφίας. Οἱ μαθηταὶ δεόν νὰ γνωρίζωσι τὴν ἡμέραν τοῦ διαγωνισμοῦ, ὅστις θὰ γίνηται ἀμέσως μετὰ τὰς ἐορτὰς τῆς τοῦ Χριστοῦ γεννήσεως καὶ τοῦ Πάσχα. Θὰ δίδονται αὐτοῖς τρεῖς ζητήματα, ἐξ ὧν ὑποχρεοῦνται νὰ λύσωσι τὰ δύο. Τὰ ἐγγραφα δὲ ταῦτα διαγωνίσματα μετὰ τὴν βαθμολογίαν των ὑπὸ τοῦ ἀρμοδίου καθηγητοῦ δεόν νὰ κατατίθενται ἐγκαιρῶς ἐν τοῖς ἀρχείοις τοῦ γυμνασίου καὶ νὰ φυλάσσωνται μέχρι τοῦ σχολικοῦ ἔτους. Εἰς τοὺς γραπτοὺς τούτους διαγωνισμοὺς δεύουσιν νὰ δίδωσιν οἱ διδάσκοντες πολλὴν σημασίαν ὡς πρὸς τὴν ἐκτίμησιν τῆς ἀξίας τῶν μαθητῶν.

II. Φυσικά.

Σκοπὸς τῆς τούτων διδασκαλίας.

Ἡ ὑπὸ τῶν μαθητῶν πρόσκτησις τῶν ἀναγκασιότατων διὰ πᾶσαν ἐν τῷ νῦν βίῳ θέσιν γνώσεων ἐκ τοῦ κλάδου τούτου τοῦ ἐπιστητοῦ καὶ ἡ δι' ἀκριβοῦς παρατηρήσεως ἀνάπτυξις τῶν αἰσθήσεων, μάλιστα δὲ τῆς ὀράσεως.

I. Φυσική Ίστορία.

Σκοπός της διδασκαλίας αυτής.

Ακριβής γνώσις τῶν σπουδαιωτάτων μορφῶν τοῦ ὀργανικοῦ βασιλείου καὶ τῶν στοιχείων τῆς γεωλογίας.

Ἑλληνικοῦ σχολείου τάξις Α', ὥραι 2.

Κατὰ τὸ α' ἐξάμηνον περιγραφή σπουδαίων ἀντιπροσώπων τῶν σπονδυλωτῶν, μετ' ἐξετάσεως τῆς διαίτης καὶ ὠφελείας ἢ βλάβης αὐτῶν. Καὶ τὸ β' ἐξάμηνον περιγραφή διαφόρων φυτῶν ἐκ τῶν φανερογάμων καὶ διὰ ταύτης ὡς καὶ διὰ τῆς συγκρίσεως συγγενῶν καὶ ἄμα προβαλλομένων τοῖς μαθηταῖς εἰδῶν γνώσις τῶν διαφόρων ὀργάνων τῶν φυτῶν.

Τάξις Β', ὥραι 2.

Περιγραφή ὡς ἐν τῇ Α' τάξει κυριωτάτων ἀντιπροσώπων, ἰδίως τῶν ἄλλων συνομοταξίῶν καὶ τὰ ἀναγκαῖα ἐκ τῆς σωματολογίας τοῦ ἀνθρώπου μετὰ τινῶν ὑγιεινῶν παρατηρήσεων. Κατὰ τὸ β' ἐξάμηνον φυτολογία ὡς ἐν τῇ Α' τάξει.

Γυμνασίου τάξις Α', ὥραι 2.

Ζωολογίας εἰσαγωγή. Σύντομος σωματολογία τοῦ ἀνθρώπου. Περιγραφή καὶ ξένων ζώων σπονδυλωτῶν καὶ διὰ συγκρίσεως ἐξεύρεσις τῶν γνωρισμάτων τῶν γενῶν, τῶν τάξεων, τῶν ὁμοταξίῶν τῆς τῶν σπονδυλωτῶν συνομοταξίας. Περιγραφή ἀντιπροσώπων ἐκ τῶν ἄλλων συνομοταξίῶν καὶ διὰ συγκρίσεως εὔρεσις τῶν γνωρισμάτων ἐκάστης αὐτῶν.

Τάξις Β', ὥραι 2.

Στοιχεῖα γεωλογίας διδασκόμενα τὸ πολὺ μέχρι τῶν μέσων Νοεμβρίου. Φυτολογία, ὀργανογραφία, ἀνατομία τῶν φυτῶν, περιγραφή ἀντιπροσώπων τῶν 4 τύπων καὶ ἰδίως τῶν φανερογάμων, διὰ συγκρίσεως δὲ ἐξεύρεσις τῶν γνωρισμάτων ἐκάστου αὐτῶν καὶ τῶν κυριωτάτων ὑποδιαίρέσεων τῶν φανερογάμων.

II. Φυσική.

α' Ἑλληνικὸν Σχολεῖον.

Σ κ ο π ρ. Κατανόησις τῶν ἀπλουστάτων καὶ σπουδαιωτάτων φυσικῶν φαινομένων διὰ πειραμάτων.

Τάξις Γ', ὥραι 2.

Τὰ ἀπλουστάτα καὶ σπουδαιότατα φαινόμενα ἐκ πάντων τῶν κεφαλαίων τῆς φυσικῆς.

β' Γυμνάσιον.

Σ κ ο π ό ς. Κατανόησις τῶν σπουδαιωτάτων φυσικῶν φαινομένων διὰ παρατηρήσεων καὶ πειραμάτων, ἀλλὰ καὶ διὰ στοιχειωδῶν μθηματικῶν ἀποδείξεων, ἐφ' ὅσον πρὸς τοῦτο ἀρκούσιν αἱ μαθηματικαὶ τῶν μαθητῶν γνώσεις.

Τάξις Γ', ὥρα 3.

Γενικαὶ ἰδιότητες τῶν σωμάτων, βαρῦτης, ὑδροστατική, ἀέρια, θερμότης.

Τάξις Δ', ὥρα 3.

Μαγνητισμός, στατικὸς καὶ δυναμικὸς ἠλεκτρισμός, ἀκουστικὴ καὶ ὁπτικὴ.

Θ'. Φιλοσοφικά.

Σ κ ο π ό ς. Διὰ κατανόησεως τῶν στοιχειωδεστάτων ἐνοσιῶν τῆς ψυχολογίας καὶ λογικῆς ποιά τις ἐξοικείωσις πρὸς φιλοσοφικὰς ἐνοιὰς καθ' ὅλου καὶ διέγερσις τοῦ διαφέροντος ὑπὲρ περαιτέρω φιλοσοφικῶν σπουδῶν.

Τάξις Β', ὥρα 1.

Ἐμπειρικῆς ψυχολογίας τὸ παρῖσιάναι μετὰ πολλῶν παραδειγμάτων καὶ ἐφαρμογῶν.

Τάξις Γ', ὥρα 1.

Τὰ λοιπὰ μέρη τῆς ἐμπειρικῆς ψυχολογίας μετὰ πολλῶν ὁμοίως παραδειγμάτων καὶ ἐφαρμογῶν.

Τάξις Δ', ὥρα 1.

Λογικὴ, εὐρύτερον ἐξεταζομένου τοῦ β' μέρους.

I. Ἰχνογραφία καὶ Καλλιγραφία.

Σκοπὸς τῆς τοιούτων διδασκαλίας.

Ἀσκήσις τοῦ ὀφθαλμοῦ καὶ τῆς χειρὸς, δεξιότης εἰς τὴν καλὴν γραφὴν καὶ τὴν παράστασιν στερεῶν ἀπλῶν ἀντικειμένων ἀπὸ φύσεως.

Ἑλληνικὸν σχολεῖον.

Τάξις Α'.

Καλλιγραφία ὥρα 2.

Ἰχνογραφία ὥρα 1.

Τάξις Β'.

Καλλιγραφία ὥρα 1.

Ίχθυογραφία ὥρα 1.

Τάξις Γ'.

Καλλιγραφία ὥρα 1.

Ίχθυογραφία ὥρα 1.

ΙΑ'. Γυμναστική.

Σκοπὸς ταύτης εὐρυθμὸς ἀνάπτυξις καὶ ἐνίσχυσις τοῦ σώματος τῶν νέων, ἐξέγερσις τοῦ θάρρους καὶ τῆς πεποιθήσεως αὐτῶν εἰς ἑαυτούς.

Ἡ γυμναστικὴ ἐν πάσαις ταῖς τάξεσι τοῦ ἑλληνικοῦ σχολείου καὶ γυμνασίου διδάσκεται 3 ὥρας ἀνὰ πᾶσαν ἐβδομάδα.

IB'. Ωρολόγιον μαθημάτων

Αριθμ. αφοριθμίας	Μαθήματα	Τάξεις		
		A'	B'	Γ'
	I. Ἑλληνικὸν Σχολεῖον			
1	Γεωγ.	2	2	2
2	Ἀρχαῖα ἑλληνικὰ	6	8	8
3	Νέα ἑλληνικὰ καὶ ὀρθογρ. καὶ συνθ. ἀσκήσεις	4	2	2
4	Μαθηματικὰ	3	3	3
5	Ἱστορία	2	2	2
6	Γαλλικὰ		2	2
7	Φυσικὰ	2	2	2
8	Γεωγραφία	2	2	2
9	Λατινικὰ			1
10	Καλλιγρ. ἰχνογραφία	3	2	2
11	Γυμναστικὴ	3	3	3
		27	28	29

Αὐτ. ἀριθμὸς	Μαθήματα	Τάξεις			
		Α'	Β'	Γ'	Δ'
II. Γυμνάσιον					
1	Γεωγ.	2	2	2	1
2	Ἑλληνικὰ	10	10	10	10
3	Λατινικὰ	3	3	3	3
4	Γαλλικὰ	3	3	3	3
5	Μαθηματικὰ	4	3	4	3
6	Ἱστορία	3	3	3	3
7	Φυσικὰ	2	2	3	3
8	Φιλοσοφικὰ	—	1	1	1
9	Κοσμογραφία	—	—	—	2
10	Γυμναστικὴ	3	3	3	3
		30	30	32	32

Εἰς τὸν αὐτὸν Ἡμέτερον Ὑπουργὸν ἀνατίθεται ἡ δημοσίευσις καὶ ἡ ἐκτέλεσις τοῦ διατάγματος τούτου.

Ἐν Ἀθήναις τῆ 5 Ὀκτωβρίου 1906.

Ἐν ὀνόματι τοῦ Βασιλέως

Ὁ Ἀντιβασιλεὺς

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΔΙΑΔΟΧΟΣ

Ὁ ἐπὶ τῶν Ἑλλησιαστικῶν
καὶ τῆς Δημ. Ἐκπαιδεύσεως Ὑπουργός
Α. ΣΤΕΦΑΝΟΠΟΥΛΟΣ

Περὶ τῶν ἐορτῶν, καθ' ἃς διακόπτεται ἡ διδασκαλία
ἐν τοῖς ἐκπαιδευτηρίοις τῆς Μέσης Ἐκπαιδεύσεως.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ Α'

ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

Ἐχόντες ὑπὸ ὄψει τὸ ἄρθρον 18 τοῦ κανονισμοῦ τῶν ἐλλη-
νικῶν σχολείων καὶ γυμνασίων τῆς 31 Δεκεμβρίου 1836,
προτάσει τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς
Δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως Ὑπουργοῦ, διατάσσομεν τάδε:

Πλὴν τῶν Κυριακῶν, ἡ διδασκαλία τῶν μαθημάτων κατὰ
τὸ σχολικὸν ἔτος ἐν τοῖς ἐκπαιδευτηρίοις τῆς Μέσης Ἐκπαι-
δεύσεως διακόπτεται καὶ κατὰ τὰς ἐπομένους ἑορτάς:

1) τοῦ Ἁγίου Δημητρίου, 2) τοῦ Ἁγίου Νικολάου, 3) ἀπὸ
τῆς παραμονῆς τῶν Χριστουγέννων 24 Δεκεμβρίου, μέχρις 7
Ἰανουαρίου περιλαμβανομένης, 4) τῶν Τριῶν Ἱεραρχῶν, 5)
ἀπὸ τοῦ Σαββάτου τῆς Τυροφάγου μέχρι τῆς Καθαρᾶς Δευ-
τέρας περιλαμβανομένης, 6) τὴν 25 Μαρτίου, 7) ἀπὸ τῆς
Μεγάλης Πέμπτης μέχρι τῆς Κυριακῆς τοῦ Θωμᾶ, 8) τοῦ
Ἁγίου Γεωργίου, 9) τῶν Ἁγίων Κωνσταντίνου καὶ Ἑλένης,
10) τῆς Ἀναλήψεως, 11) τὴν Δευτέραν τῆς Πεντηκοστῆς·
ἐπι δεῖ ἀπαξ τοῦ ἔτους κατὰ τὴν ἑορτὴν τοῦ πολιούχου τῆς ἑδρας
τοῦ σχολείου, ἐὰν τοιαύτη ἑορτὴ κατὰ τὰ τοπικὰ ἔθιμα ἑορτά-
ζεται.

Εἰς τὸν αὐτὸν Ἡμέτερον Ὑπουργὸν ἀνατίθεται ἡ δημοσί-
ευσις καὶ ἐκτέλεσις τοῦ διατάγματος τούτου.

Ἐν Ἀθήναις τῆ 28 Νοεμβρίου 1906.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ

Ὁ ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν κλπ.

Ὑπουργὸς

Α. Στεφανόπουλος

